

HELSINGBORGS STADSTEATER

Pedagogiskt material för pjäsen "Billy Elliot"

Helsingborgs stadsteater hösten 2026

En hälsning från regissör Ronny Danielsson

Musikalen "Billy Elliot" berättar om ett samhälle i kris i 1980-talets England. Den handlar om drömmar. Ett instängt "macho"-samhälle med en gruva i centrum. Ett samhälle där invånarna drömmer sej bort till en annan värld. Musikalen fokuserar på Billy, pojken som inte passar in i samhällets traditionella mönster: Pojkar boxas på sin fritid, flickor dansar. Billy drömmer om att få bli balettdansare. Hur ska han kunna realisera sin dröm?

"Acceptera mej för den jag är – inte den jag borde vara" är ett ordstäv som genomsyrar musikalen. "Lev dina drömmar". Ingenting blir lätt. Billy får det svårt i kretsen av sin familj. Pappan får det svårt i sin omgivning - att försvara en son som vill dansa balett. Musikalen beskriver en process med många komplicerade ställningstagande. Men till slut får Billy leva sin dröm.

En hälsning från scenograf Eilev Skinnarmo

Den här gången handlar det om den fantastiska musikalen Billy Elliot. Den måste ni komma och se.

Här finns både orkester med livemusik skriven av Elton John och en mängd unga elever från en dansskola, samt många andra duktiga skådespelare. Det bjuds på musik och dans till en gripande historia om en pojke som är otroligt duktig på att dansa och sjunga.

Jag arbetar med att skapa den fysiska ramen och det visuella uttrycket för en föreställning, film eller tv-produktion. Min uppgift som scenograf är att översätta en idé, en stämning eller en berättelse till rum, stämningar och miljöer som stödjer handlingen och karaktärerna. Mitt arbete börjar vanligtvis med att läsa manuset och göra omfattande research om tidsepok och stil. Jag arbetar nära regissören och ljusdesignern för att förstå föreställningens tema, tid, plats och stämningar.

Därefter utvecklar jag visuella koncept och gör skisser och modeller som visar hur scenen och scenografin ska se ut. Det innebär att välja färger, material, former och stil samt att designa hela det visuella uttrycket som följer berättelsen. Jag arbetar mycket med 3D-design på datorn och gör otroligt många förslag innan jag är nöjd. Jag bygger också modeller i olika material i skala 1:25, vilket betyder att verkligheten är 25 gånger större än modellen i min kreativa verkstad. Det är fantastiskt varje gång att se idéer bli verklighet och fungera på de scener som scenografin är ritad för.

Arbetet innefattar även praktiska överväganden som scenbyten, storyboard, funktionalitet, budget och säkerhet. Jag planerar hur kulisser byggs, flyttas och används under föreställningen och följer ofta produktionen från idéfasen hela vägen fram till premiären. Jag ritar även kostymer till alla på scenen. Vissa plagg sys från grunden där material behöver köpas in, andra hämtas från kostymlager eller köps färdiga. Därefter kommer skådespelarna på kostymprov och vi ser om ritningar och idéer fungerar bra på dem som provar kostymerna. Under repetitionerna justerar jag scenografin så att den fungerar optimalt tillsammans med skådespelarnas rörelser och den övergripande iscensättningen. Jag arbetar mycket tätt tillsammans med ljusdesignern, som är otroligt viktig för att få scenografin att fungera på bästa sätt.

Kort sagt är scenografens roll att skapa de rum och visuella miljöer som gör berättelsen levande för publiken.

Hoppas det här gav er en bättre bild av hur man arbetar som scenograf. Det är ett otroligt roligt och mycket kreativt jobb.

Till dig som är pedagog

Så roligt att ni ska se eller har sett föreställningen "Billy Elliot"!

Det här är ett pedagogiskt material som du kan använda antingen innan, eller efter att ni har sett föreställningen. Se det pedagogiska materialet som inspiration och använd de delar som passar dig och din klass bäst.

Citat: "Okej, era slöa skithögar. Det är boxning, för Guds skull. Just det, jag vill se tjugo armhävningar."

Inför föreställningen

Snart är det äntligen dags att gå på teater! Kanske har du någon i din klass som för allra första gången ska se en föreställning, eller så har du rutinerade teaterbesökare. Oavsett tidigare erfarenhet är det alltid bra att göra ett förebyggande gemensamt arbete.

Förslag på övningar inför föreställningen

Övning 1: **Smågrupper!** Föreställningen Billy Elliot handlar om en pojke som växer upp i ett arbetarklasssamhälle och som drömmer om att dansa balett – trots motstånd från sin omgivning. Teman som identitet, mod, klass, normer, drömmar och att våga gå sin egen väg står i centrum.

Dela in eleverna i smågrupper och låt dem prata om följande frågor:

Vad betyder det att ha en dröm?

Har man alltid rätt att följa sin dröm, även om andra inte förstår?

Finns det aktiviteter eller intressen som ofta kopplas till vissa kön? Varför tror ni att det är så?

Hur kan det kännas att vara annorlunda eller sticka ut?

Övning 2: **Tankekartor!** Skriv "Teater" på whiteboarden och låt sedan alla skriva upp vad de tänker på när de hör ordet. Vad får de för associationer? Vad tänker de på? Vad är teater för dem?

Övning 3: **Berätta!** Låt eleverna skriva på små lappar:

en dröm de själva har,
något de är bra på,

eller något de skulle vilja våga göra men inte riktigt törs än.

Lapparna kan vara anonyma. Samla in dem och läs upp några (om det känns tryggt), eller låt eleverna själva välja om de vill dela med sig.

Citat: "Gå till era positioner, om jag får be. Flickor längst fram, kom igen, och fem, sex, sju, ått´. Andra. Vagga babyn, sträck... Släng pajen, Tracey Atkinson. ... Debbie, du är sen..."

Efter föreställningen

Föreställningen är slut och applåderna har tystnat. Nu har ni återvänt till skolans lektionssalar men med er har ni intryck och tankar. Ett gemensamt djupdyk i vad ni har sett är därför det som lämpar sig bäst nu.

Försök ha det gemensamma samtalet redan dagen efter ni sett föreställningen så allting är färskt i minnet. Här är några frågor ni kan utgå från:

- Vad tyckte du om föreställningen? Varför?
- Vad handlar föreställningen om för dig, med egna ord?
- Föreställningen handlar om att våga följa sina drömmar, att utmana normer och om hur familj, samhälle och omständigheter kan påverka vilka val vi gör i livet.
- Hur såg scenen ut?
- Vad såg du för saker på scenen? Till exempel föremål, färger, kläder eller miljöer som återkom.
- Hur hjälpte scenografi och kostym till att visa vilken tid och plats berättelsen utspelade sig i?
- Vilken karaktär minns du bäst? Vad var det som gjorde att just den fastnade hos dig?
- Föreställningen utspelar sig i ett engelskt gruvsamhälle under 1980-talet, en tid präglad av strejker, klasskillnader och stora förändringar i samhället. Hur märktes detta i föreställningen?
- Fanns det någonting som du skulle ha ändrat på i föreställningen om du fick chansen? Varför?
- Vad spelade ljud, musik och dans för roll under föreställningens gång? Hur påverkade de stämningen och känslorna?
- Vad kände du under föreställningen? Fanns det någon särskild scen som berörde dig extra mycket?
- Vad kände du efter föreställningen när den var slut?
- Vad gillade du mest med föreställningen?
- Var det något du inte gillade eller tyckte var svårt att förstå?

Citat: *“Jag menar din Billy. Han har inte varit på boxningen på över fyra veckor nu.”*

Billy Elliot

Premiär 19 september 2026

Av: Lee Hall, film av Stephen Daldry, musik av Elton John. Svensk översättning:

Calle Norlén.

Regi: Ronny Danielsson

Målgrupp: Alla

Längd: 2 timmar och 30 minuter inkl paus

En produktion av Helsingborgs stadsteater

Medverkande och roller

I rollerna: Algot Olsson, Amos Kesar, Olle Malmberg Nilsson, Hugo Ermedahl, Scilla Gandsjö-Gullstrand, Sigrid Hultberg, Sakib Zabbar, Tobias Borvin, Evamaria Björk, Elin Norin, Maria Kulle, Gustav Berg, Simeon Lindgren, Elever Lunds Dans och Musikalgymsium, Oliver Mahar, Vincent Grahl, Alaá Rashid

Regissör: Ronny Danielsson

Koreografi: Gustaf Mardelius

Musikalisk ledare: PO Nilsson

Scenograf/kostym: Eilev Skinnarmo

Ljusdesigner: Patrik Bogårdh

Citat: "Det är inte bara bögar som dansar balett. Ta den där Rudolf Nurejev."

Skapa en dansidé – som Billy Elliot

I "Billy Elliot" kan huvudpersonen ofta uttrycka sina känslor bättre genom dans än genom ord. I den här övningen ska eleverna få utforska hur rörelse kan berätta en historia.

Steg 1: Välj en känsla

Välj en känsla som Billy upplever i musikalen, till exempel:

Glädje

Älska

Rädsla

Drömmar

Frihet

Steg 2: Tänk i rörelser

Svara på frågorna (ensilt eller i par):

Hur rör sig en kropp som känner så här?

Är rörelserna:

Snabba eller långsamma?

Stora eller små?

Mjuka eller hårda?

Skriv ner 3 rörelseord, till exempel:

Hoppa

Frysa

Snurra

Stampa

Sträcka sig

Steg 3: Skapa en rörelsesekvens

Sätt ihop rörelserna till en kort sekvens:

3–5 rörelser

De ska komma i en bestämd ordning

Varje rörelse upprepas 2–3 gånger

Exempel:

Stampa – pausa – sträcka armarna – snurra – frysa

Steg 4: Visa eller beskriv

Välj ett sätt:

Visa rörelsesekvensen för klassen

Eller beskriv den i text eller bild

Reflektion

Svara på en eller flera frågor:

Hur kändes det att uttrycka känslan utan ord?

Förstår andra vilken känsla du visar?

Varför tror du att Billy väljer dans istället för att prata?

Citat: "Rudolf Nurejev? Han är mer stjärtgosse än Boy George och Elton John tillsammans. Här sliter jag arslet av mej för att kunna skrapa ihop till dina femti´ pence och så är du här och struttar omkring som en...som en fjolla!"

Övningar efter föreställningen

Musikalen "Billy Elliot" är en föreställning om bland annat mod, drömmar och att våga gå sin egen väg. "Billy Elliot" behandlar ett flertal viktiga ämnen och där finns det mycket att samtala om med eleverna.

Här är några frågor på pjäsens tematik som man kan samtala kring:

- Varför möter Billy motstånd när han vill dansa?
- Vilka förväntningar finns på Billy från familjen och samhället?
- Hur påverkar normer kring kön och yrken de val som karaktärerna gör?
- Vad krävs för att våga följa sin dröm, trots att andra inte håller med?
- Hur förändras Billys pappa under pjäsens gång?
- På vilka sätt används dans och musik för att uttrycka känslor i pjäsen?

Dela upp klassen i smågrupper och låt dem tillsammans sitta och diskutera frågorna.

Övning runda: Sätt er i en ring och låt alla i turordning säga vad de **tänkte** (undvik **tyckte** för att inte riskera att få svar som "bra" eller "dålig") om föreställningen.

Övning: Fyra hörn

Dela upp klassrummet i fyra hörn.

Hörn 1: Ja

Hörn 2: Nej

Hörn 3: Kanske

Hörn 4: Egna tankar

Ställ sedan påståenden om föreställningen och låt eleverna gå till det hörn som de tycker känns bäst. När alla har ställt sig vid "sitt" hörn kan du öppna upp för samtal om varför de har ställt sig just där.

Förslag på påståenden:

- Det är modigt av Billy att välja balett trots att andra är emot honom.
- Billy borde ha lyssnat på sin pappa istället för att följa sin egen vilja.

- Dans är lika "tufft" som boxning.
- Billys pappa gör rätt som vill skydda sin son från att bli utanför.
- Det är svårare att följa sina drömmar om man kommer från en arbetarfamilj.
- Samhällets förväntningar påverkar barn mer än vuxna.
- Det är viktigare att passa in än att vara sig själv.
- Pappan är egentligen rädd – inte arg.
- Billy hade haft det lättare om han varit född i en annan tid.
- Alla barn borde få prova vad de vill, oavsett kön.
- Det är okej att förbjuda sitt barn från att göra något man inte förstår.
- Dansen är Billys sätt att överleva.
- Vuxna har svårare än barn att ändra åsikt.
- Billy riskerar att förlora sin familj genom att fortsätta dansa.
- Det är modigare att stanna kvar i sin familj än att följa sina drömmar.
- Pjäsen handlar mer om klass än om kön.
- Billys pappa sviker sina egna värderingar när han till slut stöttar Billy.
- Det är samhället, inte familjen, som är det största hindret för Billy.
- Billy hade slutat dansa om han inte haft en vuxen som trodde på honom.
- Alla drömmar är inte värda att kämpa för.

Om karaktärerna i Billy Elliot haft sociala medier

I den här övningen får eleverna föreställa sig hur karaktärerna i Billy Elliot hade uttryckt sig om de haft tillgång till sociala medier.

Eleverna arbetar enskilt eller i par.

Välj en karaktär ur musikalen:

Billy

Billys pappa

Dansläraren

Billys vän

En person i samhället runt Billy

Uppgift:

Tänk er att karaktären har ett konto på sociala medier. Skapa innehåll som speglar deras situation i berättelsen.

Eleverna ska göra tre av följande fem:

Profilbeskrivning

Skriv en kort text (max 2 meningar) som visar hur karaktären vill framstå utåt.

Inlägg

Skriv ett inlägg som karaktären hade kunnat lägga upp under en viktig händelse i pjäsen.

Kommentar

Skriv en kommentar som någon annan hade kunnat lämna – stödjande eller kritisk.

Direktmeddelande (DM)

Skriv ett privat meddelande som karaktären inte vågar säga öppet.

Hashtags

Välj 3–5 hashtags som passar karaktärens situation.

Exempel:

Karaktär: Billy

Profil: "12 år. Gillar boxning."

Inlägg: "Ibland känns det som om kroppen vet saker innan huvudet gör det."

DM: "Önskar att du kunde förstå varför jag inte kan sluta."

Gemensam uppföljning:

Vad väljer karaktärerna att visa öppet – och vad hålls privat?

Vem får stöd, och vem får kritik?

Hur hade sociala medier kunnat göra Billys situation lättare eller svårare?

Extra (valfritt):

Låt två grupper göra samma karaktär och jämför:

Varför blev kontona olika?

Gör ett "före" och "efter"-inlägg: innan pappan ändrar sig / efteråt.

Vi ses snart igen!

Teatern och konsten är viktigt för barn och ungas utveckling och skolgång. Vi på Helsingborgs stadsteater är väldigt glada över att du som pedagog tagit dig tid och prioriterat att gå på teater med din klass. Här är därför några punkter ur läroplanen för grund- och gymnasieskolan som är relevanta för just det här materialet.

ur Skolans värdegrund och uppdrag

Skolan ska gestalta och förmedla de värden och rättigheter som uttrycks i Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter (barnkonventionen).

ur Barnkonventionen

Konventionsstaterna ska respektera och främja barnets rätt att till fullo delta i det kulturella och konstnärliga livet och ska uppmuntra tillhandahållandet av lämpliga och lika möjligheter till kulturell och konstnärlig verksamhet samt till rekreations och fritidsverksamhet.

ur Övergripande mål och riktlinjer – Normer och värden

Skolans mål är att varje elev kan leva sig in i och förstå andra människors situation och utveckla en vilja att handla också med deras bästa för ögonen.

Skolan ska ansvara för att varje elev:

- efter genomgången grundskola kan använda och ta del av många olika uttrycksformer såsom språk, bild, musik, drama och dans samt har utvecklat kännedom om samhällets kulturutbud.
- kan söka sig till saklitteratur, skönlitteratur och övrigt kulturutbud som en källa till kunskap, självinsikt och glädje.

ur Kursplanen i svenska

I mötet med olika typer av texter, scenkonst och annat estetiskt berättande ska eleverna ges förutsättningar att utveckla sitt språk, den egna identiteten och sin förståelse för omvärlden.

Citat: "Slutdiskuterat. Du får utgångsförbud. Ingen mer jävla boxning, ingen mer jävla balett. Från och med nu stannar du hemma och tar hand om din mormor."

Om Helsingborgs stadsteater

Helsingborgs stadsteater bedriver sedan 1921 teaterverksamhet för en först och främst lokal och regional publik. Teatern producerar mellan sex och tio uppsättningar per spelår, oftast på egen hand men också genom samproduktioner med andra scenkonstinstitutioner och med det fria kulturlivet.

En central del av teaterns uppdrag är att erbjuda scenkonst i sin fulla bredd, på hög konstnärlig nivå för alla åldrar, vilket inbegriper att skapa egenproducerade skol- och familjeföreställningar, ungdomsteater och teater för förskolebarn.

Teatern har ungefär 50 fast anställda i personalen, inklusive en egen ensemble. Under ett år uppgår totalt antal anställda till ungefär 100 personer. Tillkommande personal är i huvudsak ytterligare skådespelare, regissörer och konstnärliga team utifrån, samt scenteknisk och tillverkande personal.

Ännu mer och ännu djupare

Tack för att ni kom och såg "Billy Elliot" och hoppas att vi snart ses igen.

Ni kan läsa mer om oss på www.helsingborgsstadsteater.se eller kontakta stadsteatern@helsingborg.se

Läsa pjäsen?

Självklart! Om ni vill ha pjäsmanuset att läsa och arbeta med efter föreställningen är det bara att höra av sig.

Studiebesök?

Självklart! Vi välkomnar med glädje dig och din klass för att besöka oss på ett studiebesök och få se hur teatern ser ut "inifrån". Hur arbetar vi? Vad gör vi? Hur känns det att stå på stora scen när strålkastarna är igång? Vi har svaren.

Praktik?

Självklart! Vi tar med glädje emot praktikanter som kan få följa med någon av oss som arbetar i huset om det så är under en dag eller kanske en hel vecka.

Andra citat att använda i visuell utformning efter behov

Varför skulle du göra så där? Nu har jag utgångsförbud.

Jag vill ändå inte komma till din dumma balett. Jag är inte ens bra på det.

Så vad tycker du, balettpojken?

Pappa, det är inget jävla Disneyland där ute. Om du vill gå dit och bli nerlagen är det din huvudvärk.

Nä, precis. Med risk för att vara skittråkig - dans handlar lika mycket om att upptäcka sej själv som att upptäcka dansen. Förstår du?

Är den här på? Ho, ho, ho. En riktigt jävla god jul. Vi kanske har strejkat i nästan ett år nu, men är vi knäckta? Är vi nedstämnda?